

Borgarráð Reykjavíkur
Tjarnargötu 11
101 Reykjavík

Hér með sendist útskrift úr gerðabók skipulags- og samgönguráðs frá 5. febrúar 2020 varðandi eftirfarandi mál.

Laugavegur sem göngugata

Að lokinni auglýsingu er lögð fram að nýju tillaga umhverfis- og skipulagssviðs, skipulagsfulltrúa, að nýju deiliskipulagi fyrir Laugavegin sem göngugötu, 1. áfanga, sem er í samræmi við samþykkt Borgarstjórnar Reykjavíkur frá 4. september 2018. Í tillögunni felst að hluti Laugavegs, Skólavörðustígs og Vegamótastígs verði gerðir að varanlegum göngugötum og samhliða því er unnið að hönnun ýmissa lausna til að bæta götuna og umhverfið. Gert er ráð fyrir að endurnýja allt yfirborð, gróður, götugögn og lýsingu, samkvæmt uppd. Landslags ehf. dags. 20. september 2019 br. 6. desember 2019. Tillagan var auglýst frá 14. október 2019 til og með 25. nóvember 2019. Eftirtaldir aðilar sendu athugasemdir: Guðlaugur Ö. Þorsteinsson f.h. Laugaverks ehf. dags. 17. nóvember 2019 og Björn Jón Bragason f.h. Miðbæjarfélagsins í Reykjavík. Einnig eru lögð fram umsögn Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu dags. 10. október 2019 og umsögn Skipulagsstofnunar dags. 21. nóvember 2019. Jafnframt er lögð fram umsögn skipulagsfulltrúa dags. 17. janúar 2020.

Samþykkt með þeim breytingum sem koma fram í umsögn skipulagsfulltrúa dags. 17. janúar 2020, sbr. 3. mgr. 41 gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Tillagan er samþykkt með 6 atkvæðum Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata og fulltrúum Sjálfstæðisflokksins, Hildur Björnsdóttir og Katrín Atladóttir. Fulltrúi Sjálfstæðisflokksins, Marta Guðjónsdóttir greiðir atkvæði gegn tillögunni. Vísað til borgarráðs.

Fulltrúar Samfylkingarinnar, Viðreisnar og Pírata bóka:

Hér er verið að samþykkja 1. áfanga af varanlegri göngugötu á Laugaveginum, áfanga sem nær meðal annars frá Ingólfsstræti að Klapparstíg. Aukin áhersla á göngusvæði er hluti af þróun sem á sér stað víða um heim, í mörgum borgum á ólíkum lengdar og breiddargráðum. Þegar sífellt fleiri keppa um sama svæðið verður mikilvægara að við gefum gangandi og hjólandi aukið pláss. Með göngugötum erum við að styðja við umhverfisvænni ferðamáta og að skapa líflegri borg til framtíðar fyrir fólk og umhverfi. Við fögnum þessum áfanga.

Fulltrúar Sjálfstæðisflokksins, Hildur Björnsdóttir og Katrín Atladóttir bóka:

Reykjavíkurborg

Umhverfis- og skipulagssvið

Borgarfulltrúarnir hafa frá upphafi lagt áherslu á að útfærsla göngugatna verði unnin í góðu samráði við notendur, rekstraraðila og hagsmunasamtök. Samráðsleysi vegna umfangsmikilla framkvæmda, síhækkandi fasteignaskattar, launahækkunar og aukin netverslun eru meðal þátta sem hafa valdið erfiðleikum í verslun í miðborg Reykjavíkur. Nú hefur verið kynnt ný verklýsing fyrir göngugötusvæðið, sem verður skipt niður í níu áfanga. Fulltrúarnir fagna nýrri útfærslu enda tekur hún tillit til framkominna athugasemda um skipulagið. Útfærslan dregur bæði úr kostnaði og umfangi framkvæmdanna, tryggir aukið samráð og minnkar rask á verslunarsvæðinu.

Fulltrúi Sjálfstæðisflokksins, Marta Guðjónsdóttir, bókar:

Vilji meirihluta rekstraraðila á Laugaveginum og nágrenni er skýr; þeir leggjast gegn heilsárslokun. Rekstur verslana og veitingastaða í miðborg Reykjavíkur hefur verið afar þungur undanfarið og tugir rekstraraðila hafa hætt rekstri. Hærri gjöld, launakostnaður, slæmt aðgengi vegna framkvæmda og aðrir þættir hafa dregið þróttinn úr mörgum rekstraraðilum. Sú einhliða og einstrengislega ákvörðun að loka Laugaveginum fyrir allri bílaumferð allan ársins hring kallar á enn meiri flóttu þeirra rekstraraðila sem hafa byggt upp rekstur sinn þar. Hætt er við að eftir muni standa einhæfur rekstur með veitingahúsum og minjagripaverslunum fyrir ferðamenn í stað þeirrar fjölbreytni sem verið hefur í rekstri við götuna hingað til. Ef sá sjarmi og sú fjölbreytni í rekstri hverfur sem hefur verið við götu er því miður viðbúið, að ekki bara heimamenn heldur ferðamennirnir hverfi líka. Án fjölbreytts framboðs verslana á Laugaveginum hefur gatan ekkert gildi og mun innan tíðar verða hráslagalegur minnisvarði um enn ein skipulagsmistök þessa meirihluta.

Vinnubrögð borgaryfirvalda hafa verið ámælisverð þar sem ekkert hefur verið hlustað á sjónarmið hagsmunaaðila og mótmæli heldur var þeim boðið upp á eftirásamráð þegar búið var að taka ákvörðun um varanlega lokun Laugarvegarins. Það er ekki það samráð, sem meirihlutinn lofaði og borgarbúar óska, að haft yrði við þá í öllum lykilákvörðunum sem snúa m.a. að skipulagsmálum. Það kallast svikasamráð en ekki raunverulegt samráð.

Fulltrúar Samfylkingarinnar, Viðreisnar og Pírata gagnbóka:

Athyglisvert að sjá að Sjálfstæðisflokkurinn er nú þverklofinn í málinu. Þann 4 september 2018 samþykkti borgarstjórn tillögu sem hófst á orðunum: "Borgarstjórn samþykkir að fela umhverfis- skipulagssviði að gera tillögu að útfærslu Laugavegs og Bankastrætis sem göngugötur allt árið ásamt þeim götum í Kvosinni sem koma til greina sem göngugötur." Sú ákvörðun var samþykkt með 21 atkvæði, meðal annars með atkvæði borgarfulltrúans Mörtu Guðjónsdóttur sem nú lýsir því yfir að hún sé á móti þeirri ákvörðun.

Áheyrnarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins, Marta Guðjónsdóttir, gagnbókar:

Tillagan sem samþykkt var í borgarstjórn 4. september 2018 fól í sér að umhverfis- og skipulagssviði yrði falið að móta tillögur sem yrði síðan skilað til ráðsins. Þannig er ekki hægt að fullyrða að búið hafi verið að taka endanlega ákvörðun í málinu í borgarstjórn 4. september 2018.

Reykjavíkurborg

Umhverfis- og skipulagssvið

Aheyrnarfulltrúi Miðflokksins bókar:

Svik, lygar og prettir lýsa best vinnubrögðum meirihlutans í þessu máli. Að engu voru höfð fyrirheit borgaryfirvalda til rekstraraðila og eiganda atvinnuhúsnæðis á svæðinu að göturnar yrðu opnaðar á nýjan leik hinn 1. október s.l. Farið var þess í stað í varanlega skyndilokun. Það mætti halda að fulltrúar meirihlutans séu bæði blindir og heyrnalausir. Í það minnsta hefur gegndarlaus gagnrýni á að loka hluta Laugavegs, Skólavörðustígs og Vegamótastígs fyrir bílaumferð og gera þær götur að varanlegum göngugötum ekki farið framhjá almenningi. Bodað er að unnið verði að hönnun ýmissa lausna til að bæta götuna og umhverfið og gert er ráð fyrir að endurnýja allt yfirborð, gróður, götugögn og lýsingu m.m. Útsvarsgreiðendur eru hér með upplýstir að samkvæmt fyrstu kostnaðaráætlun átti það verk að kosta 600 milljónir. Frá því hefur nú verið fallið og boðið upp á smáskammtalækningar með minni kostnaði. Kjarkurinn er að breyta. Með Tryggvagötu, Óðistorgi og Hverfisgötu eru lagfæringar í 101 komnar langt yfir 2 milljarða. 2.000 milljónir í vita gagnslaus gæluverkefni á meðan grunnstoðir svelta. Minnt er á að nýbúið er að taka Laugarveginn allan í gegn með tilheyrandi kostnaði fyrir útsvarsgreiðendur. Þetta er nokkurskonar hreinræktuð þráhyggja gagnvart þessu svæði.

Aheyrnarfulltrúi Flokks fólksins bókar:

Í greinargerð í nýju deiliskipulagi fyrir Laugaveginn kemur berlega í ljós að athugasemdir ýmissa aðila er málið varðar hafa verið hunsaðar og gott betur. Ber helst að nefna hagsmunaaðila er halda Laugavegi og Skólavörðustíg gangandi með rekstri verslunar og þjónustu. Það er ljóst að ekkert samráð hefur verið við þessa aðila, nema í örmynd og greinilega ekkert á þá hlustað: „Aldrei hefur undirritaður verið spurður um eitt, eða neitt um fyrirhugaða lokun götunnar, eða t.d. hvort lokanir götunnar á sumrin hafi haft einhver áhrif á rekstur í húsnæðinu.“ Flestir rekstraraðilar hafa sömu sögu að segja, samanber undirskriftarlisti afhendur borgarstjóra 2 apríl 2019 þar sem um 90% þeirra skrifuðu undir áskorun að breyta áætluninni. Ekkert hlustað á hreyfihamlaða sem ítrekað hafa bedið um bílastæði í göngugötunni sjálfri því ill mögulegt er að leggja í hallandi þvergötur. Í greinargerð er það staðfest „Bílastæðum fyrir hreyfihamlaða verður fjölgað í hliðargötum við göngugötuna.“ Sama gildir um aldraða. Meirihlutinn styðst við skoðanakannanir sem má lesa úr á marga vegu. Menntað stjórnvald nútímans ætti að sýna ábyrgari vinnubrögð og byggja sínar niðurstöður á haldgóðum rannsóknum, heldur en skoðanakönnunum sem geta sveiflast ótrúlega. Hvernig er þá hægt að réttlæta framkvæmdir sem kosta hundruð milljóna og klárlega fara fram úr áætlun?

F.h. umhverfis- og skipulagssviðs

Erna Hrönn Geirsdóttir

Reykjavíkurborg

Umhverfis- og skipulagssvið

Fylgiskjöl: uppdr. Landslags ehf. dags. 20. september 2019 br. 6. desember 2019, innkomnar athugasemdir, umsögn Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu dags. 10. október 2019, umsögn Skipulagsstofnunar dags. 21. nóvember 2019 og umsögn skipulagsfulltrúa dags. 17. janúar 2020.

DEILISKIPULAGSTILLAGA

GREINARGERÐ

Forsendur

Samþykkt var í Borgarsjórn Reykjavíkur 4. september 2018 að fela umhverfis- og skipulagssviði að útfæra Laugaveg og Bankastræti sem göngugötur allt árið, ásamt þeim götum í Kvosinni sem koma til greina sem göngugötur. Jafnframt verði sviðinu fallið að útfæra endurhönnun umraðna göngusvæða m.t.t. Öryggis og vellíðanar gangandi vegfarenda og vandaðrar borgarhönnunar. Algild hönnun með aðgengi fyrir alla verði höfð að leiðarljósi við útfærslu í samráði við notendur og fjölmörg hagsmunasamtök fátáðs fólks. Enn fremur verði sviðinu fallið að útfæra skilvirka og örugga vörulösun á göngugötum í samráði við verkefnastjóra miðborgar og hagsmunaáðila.

Í lok árs 2014 var haldin hönnunarsamkeppni á vegum Reykjavíkurborgar í samvinnu við Félag Íslenskra Landslagsarkitekta (FLA) um endurgerð á yfirborði Laugavegar milli Snorrabrautar og að Skólavörðustíg/ Bankastræti. Samkeppnin var lokað og voru sjö hönnunarteymi valin til þátttöku.

Tillaga Arkís, Landhönnunar og Verkis var valin vinningsstillinga í samkeppninni og þótti tillagan sjna góða og sannfærandi útfærslu, þar sem efnisval var gott og hugmyndir vel útfærðar.

Samþykkt hefur verið í skipulags- og samgönguráði að vinna áfram með skipulagsvinnu og forhönnun í samræmi við þrískipta áfangaskiptingu. Deiliskipulag þetta nær fyrir áfangi.

Afmörkun og núverandi aðstæður

Laugavegurinn er helsta vesturlangata Reykjavíkur frá fornu fari og hefur vegna sögu og starfsemi mikið ádráttarafall fyrir gesti og gangandi bæði innlenda og erlenda. Mikið líf hefur skapast á Laugaveginum síðustu misseri þar sem takmarknar á bílaumferð hafa gert gangandi og hjólandi umferð hærra undir höfði. Með umbreytingu og endurhönnun Laugavegar er markmiðið að glæða götuna enn meira lífi með því að veita gangandi og hjólandi vegfarendum aukid rými í götum frá því sem nú er.

Í dag er lítið samræmi á heildar yfirborði götunnar og umhverfi hennar. Laugavegurinn ber þess merki að vera unnin af mörgum hönnuðum á mismunandi tímum svo ákveðin heildarblæ skortir. Með fyrirhuguðum endurbótum á Laugaveginum gefst nú tækifæri til að skapa nýtt heildaryfirbragð götunnar.

Undanfarin ár hefur borgin verið með ákveðið tilraunaverkefni á nokkrum götum í miðbænum, með tímabundnum göngugötum (sumargötum) og hefur útfærslan verið með ýmsu móti. Síðustu sumar hefur göngugötumabilið verið frá 1. maí til 1. október.

Götur hafa verið lokaðar fyrir allri almennri bílaumferð á tímabilinu. Við göngusvæðin eru bílahús, bæði Bergstaðir og Traðarkot, alls 328 stæði. Einnig eru bílahús í Kolaportinu og Hafnartorgi, alls 1266 stæði. Á svæðinu eru 21 bílastæði í götu í dag.

Fyrsti áfangi í því að útbúa göngugötur allt árið er Laugavegur frá Ingólfsstræti að Klapparstíg, Skólavörðustígur frá Bergstaðastræti að Laugavegi og Vegamótastígur frá Laugavegi að Grettisgötu.

Laugavegur hefur stefnu vestnorðvestur-austsuðaustur og skín söl þvi beint niður Laugaveg um kl. 9 að morgni og upp götuna um kl. 21 að kvöldi þegar dagstengd dugar til. Sudurlíuti göturmísisins er því skuggast nema við gatnamót og þar sem húsasund hleypa birtu inn í göturými. Norðurhlidinn er hins vegar bjartari og þar eru víða góð skilyrði til að setja út borð og stóla.

Halla Laugavegar innan skipulagsáfangans er vægur til vestrar.

Samræmi við aðrar áætlanir

Aðalskipulag Reykjavíkur 2010-2030

Á þéttbýlisupprætti aðalskipulagsins er Laugavegur skilgreindur sem *Aðrar götur*. Á upprættinum eru þær skýrðar út með eftirfarandi hætti: *Aðrar götur* eru stofn- og tengibrautir. Hér undir eru safngötur, húsagötur, vistgötur og göngugötur.

Í aðalskipulagi Reykjavíkur er Laugavegur enn fremur skilgreindur sem *Borgargata*, slíkar götur eru lykligöturnar í hverju hverfi. Lögð er áhersla á að bæta umhverfi götunnar, skapa heildstæða götumynd, tryggja skilyrði fyrir fjölbreytta ferðamáta og opin almenningsrími. Skipulag viðkomandi gatna verði mótað frekar í hverfisskipulagi eða skilgreint sem sérstakt skipulagsverkefni. Við hönnun og skipulag gatnanna verði tekið mið af stefnu um gæði í manngæði umhverfi.

Árið 2018 var lögð fram tillaga að breytingu á aðalskipulagi og góturými í borginni. Breytingartillagan fól einkum í sér endurbætur á núgildandi markmiðum aðalskipulags, þ.e. skerpingu á almennum markmiðum um göngugötur, ákveðnari skilgreiningar og kröfur um hvernig skuli staðið að framkvæmdinni, einkum þegar um varanlega lokun gatna er að ræða. Tillagan þar heitið „Markmið um göngugötur“, og var staðfest í janúar 2019.

Í breytingartillögu þá voru lögð til eftirfarandi markmið og ákvaði:

- Unnið verði markvisst að endurhönnun almenningsríma og göturyrma í borginni í þeim tilgangi að efla mannlíf og bæta borgarþrag, sbr. eldri verkefni s.s. *Torg í bíldstöðu* og *Sumargötur*. Þær götur sem skilgreindar eru sem *Aðrar götur* á þéttbýlisupprætti má skilgreina sem göngugötur, varanlegar eða árstíðabundnar, sbr. ákvaði hér að neðan. Áhersla verður á gerð göngugatna í miðborginni á næstu árum (sjá einnig Miðborgarstefnu, um torg og götur miðborgar).
- Götur sem er varanlega lokað fyrir bílaumferð og gerðar að göngugötum árið um kring, skal tilgreina í deiliskipulagi. Settar verði verkisreglur, samþykktar á skipulags- og samgönguráði, um framkvæmd árstíðabundinnar lokunar gatna fyrir bílaumferð.

Aðliggjandi deiliskipulag

Í gildi er deiliskipulagur sex aðliggjandi svæði sem er breytt svo að ekki verði skörun á skipulagsmörkum á milli skipulagsvæða. Breytingarnar felast eingöngu í því að mörkum hvers deiliskipulags er breytt á þann hátt að í stað þess að mörkin liggja í miðri götu eru þau færð inn að lóðarmörkum. Deiliskipulag fyrir eftirfarandi svæði hefur verið breytt og var auglýst samhliða þessu deiliskipulagi:

- Deiliskipulag staðgr. 1.171.0, Laugavegur, Bankastræti, Ingólfsstræti, Hverfisgata og Smiðjustígur, dags. 06.03.2003, síðast breytt 07.09.2012. Færa þarf afmörkun deiliskipulagsins úr götunni í lóðamark.
- Deiliskipulag staðgr. 1.171.1., Hljómalindarreitir, dags. 13.04.2004, síðast breytt 10.11.2017. Færa þarf afmörkun deiliskipulagsins úr götunni í lóðamark.
- Deiliskipulag staðgr. 1.171.2, Skólavörðustígur, Bergstaðastræti, Halveigarstígur, Ingólfsstræti og Bankastræti. Dags 08.10.2002, síðast breytt 23.08.2019. Færa þarf afmörkun deiliskipulagsins úr götunni í lóðamark.
- Deiliskipulag staðgr. 1.171.3. Dags. 15.05.2015, síðast breytt 30.04.2015. Færa þarf afmörkun deiliskipulagsins úr götunni í lóðamark.

- Deiliskipulag staðgr. 1.171.4, Laugavegur, Bergstaðastræti, Skólavörðustígur og Vegamótastígur, dags. 08.10.2002, síðast breytt 19.03.2015. Færa þarf afmörkun deiliskipulagsins úr götunni í lóðamark.
- Deiliskipulag staðgr. 1.171.5, Laugavegur, Vegamótastígur, Grettisgata, Klapparstígur, dags. 27.06.2002, síðast breytt 19.06.2019. Færa þarf afmörkun deiliskipulagsins úr götunni í lóðamark.

Minjar

Í dag er skipulagsvæðið allt með föstu yfirborði og því engar minjar sjálegar á svæðinu.

Minnt er á 23. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012, *Fornleifar í hættu*, en þar segir:

„Hver sá sem verður var við að fornleifar liggja undir skemmdum skal gera Minjastofnun Íslands viðvart án tafar. Ef fyrirsjáandi sveitarfélag gera Minjastofnun Íslands viðvart með sannlíkum hætti með minnst fjögurra vikna fyrirvara áður en áætlaðar framkvæmdir hefjast og ljáa þeim breytingum er af framkvæmd mun leiða. Minjastofnun Íslands ákveður að undangenginni vettvangskönnun hvort frekar rannsóknar er þarf, hvort gers skuli tillöggu í friðlýsingu eða hvort fornleifar nærj vika og þá með hvaða skilmáðum. Óheimilt er að veita leyfi til framkvæmda fyrr en ákveðin Minjastofnun Íslands liggur fyrir. Stofnunin skal hafa samráð við Umhverfisstofnun þegar fjallað er um blandaðar minjar, þ.e. menningarminjar sem einnig teljast til náttúruminja.“

Minnt er á 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 en þar segir:

„Finnist fornminjar sem áður voru ókunnar, t.d. undir yfirborði jarðar, sjóvar, vatns eða í jökli, skal skýra Minjastofnun Íslands frá fundinum svo fljótt sem unnt er. Sama skylda hvílir á landeiganda og óðanda en þeir fá vitneskju um fundinn. Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsjafnaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skyld að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verk megi fram halda og með hvaða skilmáðum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.“

Samráð

Víðtækt samráðsferli hefur þegar átt sér stað við hagsmunaáðila, enda mættast hagsmunir margra við Laugaveg og því hefur verið leitað eftir að fá hugmyndir og gefa hagsmunaáðilum tækifæri til að koma með ábendingar og hugmyndir að því hvernig best sé að standa að fyrirhuguðum varanlegum breytingum. Nú þegar hefur verið rætt við samtök kaupmanna (miðborgin okkar og Miðbæjarfélagið) og Öryrkjabadandið (ÖB) og Meg sá vinna haldla áfram í gegnum allt hönnunarfærið.

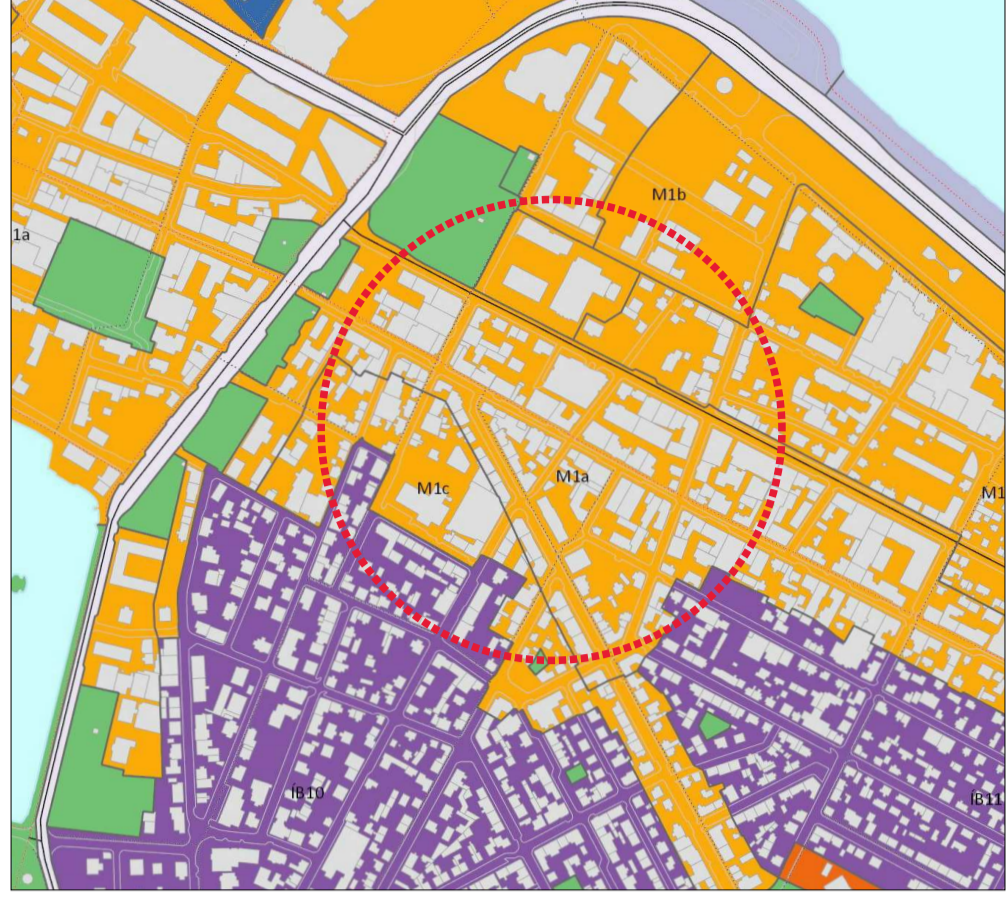
Dagana 28. janúar til 3. febrúar 2019 var efnt til opinis samráðs um göngugötur í Ráðhúsi Reykjavíkur. Gestum og hagsmunaáðilum gafst tækifæri á skóla útfærslur, teikningar og ræða við sérfræðinga um málið. Á samráðið mættu um það bil 200 manns en vettvangurinn var opin frá kl. 12-18 daglega en 28. janúar var ákveðin fundur fyrir rekstraraðila og 30. janúar var haldin fundur fyrir íbúa, ferðajónustuaðila og fátáða.

Eftirfarandi eru samráðs- og umsagnararilar: Skipulagsstofnun, Samtökin Miðborgin Okkar, Miðbæjarfélagið, Minjastofnun Íslands, Borgarsögusafn Reykjavíkur, OR/Veitur, Öryrkjabadandið, Stökkvilið Höfuðborgarsvæðisins og Lögrégla.

LAUGAVEGUR GÖNGUGATA, 1 ÁFANGI

SKÝRINGARMYNDIR

Dæmi um hvernig götumyndin gæti lítið út. Ekki endanleg hönnun né útfærslur.

HLUTI GILDANDI AÐALSKIPULAGS 2010-2030

- MÖRK SKIPULAGSSVÆÐIS / GÖNGUGATA
- BYGGINGAR
- LÓDIR
- ÞVERUN BÍLAUMFERÐAR
- TRÉ OG GRÖÐUR / EKKI BINDANDI STAÐSETNING

Deiliskipulag

Deiliskipulagið felur í sér að hluti Laugavegs, Skólavörðustígs og Vegamótastígs verði gerður að varanlegum göngugötum. Samhliða er unnið að hönnun ýmissa lausna til að bæta götuna og umhverfið. Má þar nefna aðgangsstyrkingar, kantalaust yfirborð, bætt aðgengi, leiðarlínur og aðgengi inn í verslanir, dvalarsvæði og götugögn, lýsing og fjölgun bílastæða fyrir hreyfihamlaða í aðliggjandi hliðargötum.

Gert er ráð fyrir að endurnýja allt yfirborð, hellur (götugólf), gróður, götugögn og götulyngu, um er að ræða allt göturými innan skipulagsmarka, utan gildandi lóðarmarka, þ.m.t. gangstéttar.

Við hönnun göturmísisins skal það hafi í huga að niðurröðun trjáa, ljóstaðla og götugagna hindri ekki gott flæði gangandi umferðar, umferðar vegna neyðarakturs og aðfanga og stórra hópa sem fara um göturmíði t.d. í stórum höppögum. Hönnun göngugötnunnar verður listræn og notendaven. Allt yfirborð og götugögn skulu valin af kostgæfni og þannig að öryggistíflningu og notendaven. Án gljúru eða til óþæginda á efri hæðum bygginga. Götugólf skal mynda heilsteyp og rólegt yfirborð fyrir bætt aðgengi allra.

Aðgengi og bílastæði

Með lokun fyrir bíla og önnur farartæki innan skipulagsvæðisins verður bílaumferð áfram eins og verið hefur með sumarlokunum um aðliggjandi götur. Hægt verður að aka þvert yfir Laugaveg til norðurs um Bergstaðastræti / Smiðjustíg og til suðurs um Klapparstíg (utan skipulagsmarka).

Almennt er gert ráð fyrir að lagt verði í bílastæðahúsin sem eru næst göngugötunni, það er Traðarkot og Bergsstaði en einnig eru Stjórnport og Vitatorg ekki langt frá. Samtals eru 742 stæði í bílastæðahúsum í grenndinni. Bílastæðum fyrir hreyfihamlaða verður fjölgað í hliðargötum við göngugötuna.

Sýnt hefur verið fram á með þessari breytingu má skapa betra verslunarmhverfi og koma til móts við nýjar áskoranir í verslun þar sem upplifun og þjónusta er stór þáttur. Með breytingunum eykst einnig öryggi gangandi vegfarenda og aðgengi fyrir alla verður stórléga beturbætt.

Göngugata

Farartæki á hjóllum

Ekki er gert ráð fyrir farartækjum á hjóllum á göngugötunni nema þau sem hreyfihamlaðir þurfa að nýta sér s.s. hjólastólar. Undantekning frá því verður tímabundin heimild daglega á morgnana til að koma aðgangandi að verslunar- og veitingarýmum sem og neyðaraktur skal vera mögulegt á öllum tímum.

Hljóðvist

Ekki er gert ráð fyrir sérstökum hljóðvistaráæðingum í almenningsríminu enda mun hljóðvist batna með lokun fyrir almenna bílaumferð.

Lausnir fyrir hæðarmenn

Viða er ingangar í verslunarslausrir á jörðhæð ekki í hæð við götugólf. Við hönnun göngugötnunnar verður þar sem ástæður leyfa leitað við að leysa þann hæðarmun þannig að það verði eðlilegur hluti að heildarlausan gátuyfirborðsins, t.d. með rúmpum, setköntum og gróðurstólum.

Gróður

Í göngugötunni verði komið fyrir götutrjáum á völdum stöðum. Við niðurröðun trjáa skal hafi í huga að þau trufli ekki gott flæði almenningsrímið, hvort heldur sem er á venjulegum degi eða þegar viðburðir leiða fjölmenni um götuna, svo sem höppögur. Götutré geta verið hluti af bílagærunum ófánvatslausum götunum og jafnvel gróðursett í regnbönd með undirgróðri. Við tegundavali skal horft til þeirra trjégunda sem rennst hafa vel og samná sig sem krónutré í almenningsrími. Ekki skal binda tegundavali við eina tegund t.d. vegna hættu á áföllum vegna plöntusjúkdóma eða náttúrulegra skaðvalda. Einnig skal stuðla að árstíðabundnum fjölbreytilega í lit- og lafskrúði. Niðurröðun trjáa á skipulagsupprætti er leiðbeinandi og því ekki bindandi.

Blágrænar ofanvatnslausnir

Blágrænar ofanvatnslausnir í göturmínu miðast við að létta lága á fráveitkerfi og skila ofanvatni niður í jarðvegslög og nýlast t.d. trjám og gróðri. Gatan hefur á þessum kafla vægan lengdaráhalla til vestrar og liggur því vel við að brotlina í þversniti götunnar myndi vatnsrennu sem getur verið gegndæp en skili yfirborðsvatni regulega í regnbönd við götutré. Við hæðarsetningu yfirborðs skal það hafi í huga að yfirborðsvatni geti við ofyrirséðar flóðaástaðæður átt lítið niður hliðargötur og áfram í átt að Bankastræti.

Umhverfisáhrif

Deiliskipulagið felur ekki undir lög um lög um umhverfismat áætлана (105/2006). Áftur á móti er gerð grein fyrir áhrifum deiliskipulagsins á umhverfið í samræmi við 12. grein skipulagslaga (123/2010).

Að breyta götum á svæðinu í göngugötur og færa þar með umferð akandi og bílastæði frá götunum er talið hafa margvísleg jákvæð umhverfisáhrif. Göngugötur eru sá áfangastaður borga sem flestir heimsækja til þess að dvelja á og eykur það mannlíf allan sólarhringinn og bætur upplifun. Göngugötur efla samskipti og auka lífsgæði borgarþúa en reynslan hefur sýnt að búar borga vilja göngugötu í miðborgum og að verslun hefur aukist við gönguveðinguna.

Endurnýjun yfirborðs, hellur eða götugólf, götutré, götugögn og götulyngin er talin hafa jákvæð áhrif á umhverfið og ásynnd þess því heildaryfirbragð svæðisins styrkir og götunnar verða meira aðalaðandi. Þegar áktsurleiðir eru fjarlægðar eykst rými gangandi til muna á götunni auk þess sem mögulegt er að bæta aðgengi inn í hús þar sem það á við.

Talið er að öryggi vegfarenda sem um svæðið fara mun aukast til muna við það að akandi umferð færast af götunum. Af sömu ástæðu er talið að loftgæði muni batna mikið á götunum auk þess sem hljóðvist verður mun betri en fyrir er.

Helstu neikvæð umhverfisáhrif þess að breyta götunum í göngugötur eru mögulega að aðgengi að verslun og þjónustu beint frá bíl verður verra þar sem aðeins lengra verður í bílastæði en nú er. Þó eru fá bílastæði við götunnar fyrir og bílastæðahúsin eru að hámarki 350 m frá verslun og þjónustu.

Þá eru neikvæð umhverfisáhrif á framkvæmdatíma vegna þess rasks og ónæðis sem þá verður. Við framkvæmdir og uppbyggingu á svæðinu er hætt á svifrýsmengun og uppblástri þar sem jarðvegur er óvarinn. Gripa þarf til viðeigandi mótvegisáðgerða á byggingartíma til að koma í veg fyrir svifrýsmengun frá framkvæmdasvæðum.

Ekki er talið að þessi neikvæð umhverfisáhrif séu veruleg og eru jákvæð áhrif mun meiri eins og komið hefur fram hér að ofan.

Ekki er talið að uppbygging skv. deiliskipulagi hafi veruleg neikvæð umhverfisáhrif og frekar er talið að fyrirhuguðu uppbygging og aðgerðir hafi jákvæð umhverfisáhrif fyrir búna, atvinnustarfssemi og þá sem sækja miðborg Reykjavíkur heim.

Deiliskipulag þetta sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvaði 41. gr skipulagslaga nr 123/2010 var samþykkt í _____ þann _____ 2019 og í _____ þann _____ 2019.

Tillagan var auglýst frá _____ 2019 með athugasemdafrest til _____ 2019. Auglýsing um gildistöku deiliskipulagsins var birt í B-deild Stjórnartíðnda þann _____ 2020.

06.12.2019 Breytt eftir auglýsingu - hönnunarmarkmið uppfærð

REYKJAVÍK-LAUGAVEGUR SEM GÖNGUGATA

1. ÁFANGI

DEILISKIPULAG			
KVARDI-A1: 1:500		TEIKN NR:	
DAGS: 20.09.2019		HANNAD:	ÞR/ÓI
FLOKKUR: 0000-REYKIA		TEIKNAD:	HN/ÓI
SKRÁ: 19126-GM DWG		VERKNR:	19126

Frá: Guðbrandur Sigurðsson <gudbrandur.sigurdsson@lrh.is>

Sent: fimmtudagur, 10. október 2019 10:04

Til: USK Skipulag <skipulag@reykjavik.is>

Afrit: Árni Friðleifsson <arni.fridleifsson@lrh.is>; Jóhann Karl Þórisson <johann.karl@lrh.is>; Ásgeir Þór Ásgeirsson <asgeir.thor@lrh.is>

Efni: RE: Nýtt deiliskipulag - Laugavegur sem göngugata, áfangi 1

Sæl Helena.

Lögreglan á höfuðborgarsvæðinu gerir ekki athugasemdir við þetta skipulag um merktar göngugötur í áfanga 1 en leggur áherslu á að tryggja skal greiðan neyðarakstur viðbragðsaðila svo sem lögreglu, sjúkra- og slökkviliðs inná og um svæðið. Reykjavíkurborg hefur boðað til fundar nk. mánudag 14. okt. með viðbragðsaðilum til þess að fara yfir þau mál svo við væntum að verði tryggt við alla hönnun og framkvæmd á svæðinu.

Guðbrandur Sigurðsson

Aðstoðaryfirlögrelupjónn

Umferðardeild

gudbrandur.sigurdsson@lrh.is

UM ÁBYRGÐ Á TÖLVUPÓSTI

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu

Hverfisgötu 113-115

105 Reykjavík

lrh@lrh.is

4441000

TRAUST – FAGMENNSKA – ÖRYGGI

Reykjavíkurborg, umhverfis og skipulagssvið
Björn Axelsson, skipulagsfulltrúi
Borgartúni 12 - 14
105 Reykjavík

Reykjavík, 21. nóvember 2019
Tilvísun: 201907087 / 3.4

Efni: Tillaga að deiliskipulagi Laugavegar sem göngugötu ásamt umhverfisskýrslu, Reykjavíkurborg

Reykjavíkurborg hefur, með erindi dags. 9. október 2019, sent Skipulagsstofnun tillögu að deiliskipulagi, ásamt umhverfisskýrslu skv. 3. mgr. 7. gr. laga um umhverfismat áætlana. Tillaga að deiliskipulaginu ásamt umhverfisskýrslu var samþykkt til auglýsingar í borgarstjórn 1. október 2019.

Erindinu fylgdi deiliskipulag ásamt greinargerð í mkv. 1:500, dags. 20. september 2019.

Deiliskipulagið byggir á breytingu á Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 sem staðfest var 7. janúar 2019, miðborgin, markmið um göngugötur.

Deiliskipulagstillagan nær til Laugavegar frá Ingólfsstræti að Klapparstíg og Skólavörðustíg frá Bergstaðastræti að Laugavegi og Vegamótastíg frá Laugavegi að Grettisgötu. Götur innan framangreinds svæðis verði varanlegar göngugötur sem felur í sér m.a. aðgangsstýringar, eitt yfirborð, bætt aðgengi, leiðilínur, dvalarsvæði og götugögn, lýsing og fjölgun stæða fyrir hreyfihamlaða í aðliggjandi hliðargötum.

Breyting verður gerð á aðliggjandi deiliskipulagsáætlunum þar sem afmörkun nær út á miðja götu, þannig að afmörkun þeirra verði við lóðamörk.

Skipulagsstofnun hefur yfirfarið framlögð gögn og telur að þau lýsi skipulagsáformum og umhverfimati tillögunnar með fullnægjandi hætti.

Unnsteinn Gíslason

Reykjavík 17. janúar 2020

Varðar: Laugavegur sem göngugata, nýtt deiliskipulag.

Að lokinni auglýsingu er lögð fram að nýju tillaga umhverfis- og skipulagssviðs, skipulagsfulltrúa, að nýju deiliskipulagi fyrir Laugavegin sem göngugötu, 1. áfanga, sem er í samræmi við samþykkt Borgarstjórnar Reykjavíkur frá 4. september 2018. Í tillögunni felst að hluti Laugavegs, Skólavörðustígs og Vegamótastígs verði gerðir að varanlegum göngugötum og samhliða því er unnið að hönnun ýmissa lausna til að bæta götuna og umhverfið. Gert er ráð fyrir að endurnýja allt yfirborð, gróður, götugögn og lýsingu, samkvæmt uppdr. Landslags ehf. dags. 20. september 2019. Tillagan var auglýst frá 14. október 2019 til og með 25. nóvember 2019. Eftirtaldir aðilar sendu athugasemdir:

- 1) Guðlaugur Ö. Þorsteinsson f.h. Laugaverks ehf. dags. 17. nóvember 2019.
- 2) Björn Jón Bragason f.h. Miðbæjarfélagsins í Reykjavík, ódags.

Einnig eru lagðar fram umsagnir

- 3) Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu, dags. 10. október 2019.
- 4) Skipulagsstofnun, dags. 21. nóvember 2019.

Athugasemdir og svör.

1) Guðlaugur Ö. Þorsteinsson f.h. Laugaverks ehf. dags. 17. nóvember 2019.

Komið er á framfæri nokkrum hugmyndum inn í skipulag ;

- Að gerð verði rannsókn á áhrifum lokunar götunnar áður en til hennar kemur
- Að stór ódýr bílastæði verði báða enda götunnar
- Að Metró sem gengi frá Keflavík færi niður á Lækjartorg
- Að Laugavegur verði yfirbyggður og með aðgengi fyrir alla
- Að stórir neðanjarðargámar á vegum borgarinnar verði setir niður á vel valda staða á Laugaveginum sem verða aðgengilegir fyrir fyrirtæki með aðgangskortum.

Svar: Þakkað er fyrir hugmyndirnar, en ekki er hægt að verða við því að koma þeim inn í skipulagstillögu fyrir 1. áfanga göngugötu við Laugaveg. Sumar þessara hugmynda hafa komið inn til borgarinnar á fyrri stigum td. varðandi gámanna sem er ekki hægt að útfæra. Nokkur bílastæðahús eru við göngugötuna sem nýtast vel fyrir gesti og gangandi.

2) Björn Jón Bragason f.h. Miðbæjarfélagsins í Reykjavík, ódags.

Í athugasemd er þess farið fram fh. Miðbæjarfélagsins að Reykjavíkurborg falli frá öllum áformum um lokun gatna í miðbænum. Vísað er til fyrirkomulags og verklagsreglur á Akureyri um lokun gatna þar og er Miðbæjarfélagið til í umræður um slíkar takmarkaðar lokanir. Aðrar athugasemdir eru varðandi samráð og kannanir, brot a rannsóknareglu stjórnsýslulaga, aðför að eignarheimildum rekstraraðila með gerð göngugötu á Laugavegi.

Svar: Ekki er hægt að verða við þeim tilmælum um að breyta skipulagstillögunni á þann veg sem farið er fram á, enda liggur fyrir samþykkt borgarstjórnar um varanlega lokun ákveðinna gatna í miðborginni fyrir bílaumferð sem þessi skipulagstillaga fyrir 1.áfangi f. Laugaveg er að útfæra. Síðari áfangar fara í skipulag síðar. Ekki er talið að útfærslan sem vísað er til á Akureyri henti vel.

Varðandi samráð við hagsmunaaðila Laugavegar þá var vikulangt samráð í ráðhúsinu dagana 28.janúar til 3.febrúar sem var opið milli 12-17:30 daglega. Þar var öllum borgarbúum boðið til að koma og setja sínar hugmyndir varðandi göngugötur á blað. Einnig voru sér fundir haldnir með hagsmunaaðilum en þann 28. janúar frá klukkan 18.30 – 20.00 var veitingafólki, verslunareigendur, ferðapjónustu- og vöruflutningaaðilar boðið að koma með sín sjónarmið varðandi göngugötur. Var sá fundur vel sóttur og mikil skoðanaskipti áttu sér stað. Þann 29. janúar frá klukkan 18.30 – 20.00 voru íbúum á öllum aldri, fasteignaeigendum og fólki með skerta hreyfigetu boðið að koma með sín sjónarmið varðandi göngugötur. <https://reykjavik.is/frettir/gongugatan-laugavegur-vertu-med>

Þá hafa einnig verið haldnir fundir með Miðborginni okkar og Miðbæjarfélaginu. Þann 26. mars var haldinn fundur með miðborginni okkar og miðbæjarfélaginu, og þann 29. október 2019 var haldinn rýnifundur, boðuð voru miðbæjarfélagið og miðborgin okkar, fulltrúar miðbæjarfélagsins svöruðu ekki boðinu. Verkefnisstjóri borgarhönnunar á svo reglulega fundi varðandi upplýsingagjöf um göngugötur og fyrirkomulag þeirra með miðborginni okkar.

Aðgengismál hafa verið rædd með Öryrkjabandalaginu á nokkrum fundum og með þeim gerð úttekt á aðgengismálum við Laugaveg til að sjá hvar mest þörf er sé á úrbótum, m.a. á eftirfarandi dagsetningum, 14. janúar 2019, 27. mars 2019, 15. maí 2019 (úttekt) og 14. október 2019.

Alls hafa því verið haldnir 9 fundir með hagsmunaaðilum síðastliðið ár 2019. Auk þess var opnuð vefsíða fyrir göngugötur þar sem helstu upplýsingar varðandi götuna er að finna. www.gongugotur.reykjavik.is

Auk þess má benda á að unnin var skipulagslýsing fyrir deiliskipulagið sumarið 2019 sem fór í almennt kynningarferli þar sem íbúum og hagsmunaaðilum gafst kostur á að gera ábendingar og athugasemdir. Lýsingin var kynnt frá 31. júlí 2019 til og með 21. ágúst 2019.

Áður en skipulagslýsingin fyrir deiliskipulagið var lögð fram þú var árið áður, þ.e. 2018 lögð fram tillaga að breytingu á aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 er varðar almenn markmið um göngugötur í borginni. Breytingartillagan fól einkum í sér endurbætur á núgildandi markmiðum aðalskipulags, þ.e. skerpingu á almennum markmiðum um göngugötur, ákveðnari skilgreiningar og kröfur um hvernig skuli staðið að framkvæmdinni, einkum þegar um varanlega lokun gatna er að ræða. Tillagan bar heitið „Markmið um göngugötur“, og var staðfest í janúar 2019. Tilgangur breytingartillögu var að setja fram ákveðnari markmið um göngugötur í miðborg Reykjavíkur og í borginni í heild sinni, ásamt því að stuðla að því að settar verði verklagsreglur um framkvæmd tímabundinnar lokunar gatna, og að setja viðmið um mögulega varanlega lokun gatna fyrir bílumferð.

Varðandi þær kannanir sem vísað er til, þá er erfitt að átta sig á samhenginu eða útfærslunni. Könnun var gerð af Maskínu fyrir Reykjavíkurborg um viðhorf Reykvíkings til göngugatna miðborgarinnar. Könnunin fór fram á netinu dagana 9 – 23. september 2019 í Þjóðgátt Maskínu. Svarendur voru 18 ára og eldri, dregnir með tilviljun úr Þjóðskrá. Svarendur voru 832 og voru

gögnin vigtuð með tilliti til kyns, aldurs og búsetu (póstnúmera), 64,5% voru jákvæðir gagnvart göngugötum og 20,3% voru neikvæðir gagnvart þeim.

Jákvæðastir gagnvart göngugötum í miðborginni eru þeir sem koma að jafnaði vikulega eða oftár í miðborgina, því næst þeir sem koma að jafnaði 1 – 3 sinnum í mánuði og neikvæðastir eru þeir sem koma sjaldnar en mánaðarlega í miðborgina.

Viðhorf til göngugatna: Jákvæðir: Mannlíf, meira pláss fyrir fólk, meiri borgarbragur, skemmtilegri stemning, minni mengun, öruggara fyrir lítil börn.

Neikvæðir: Slæmt fyrir eldra fólk, erfitt fyrir hreyfihamlaða, áhyggjur af verslunum, ekki nógu gott veður, ekki hægt að rúnta, bara útlandingar/ ferðamenn sem nota göngugötur.

Meirihluti svarenda fannst göngugötusvæðið hæfilegt að stærð. Íbúar í þeim hverfum sem að jafnaði koma oftast í miðborgina eru jákvæðastir gagnvart stærð svæðisins en þeir sem sjaldnast koma neikvæðastir. 70% svarenda telja göngugötur í miðborg Reykjavíkur hafa jákvæð áhrif á mannlíf miðborgarinnar og 15% neikvæð.

Þeir verslunareigendur sem koma að Miðbæjarfélaginu telja að með opnun göngugötu allt árið um hluta Laugavegs, Skólvröðustígs og Vitastígs sé að vera gera aðför að eignarheimildum þeirra. Hið rétta er að meginmarkmið hins nýja deiliskipulags er einmitt verið að gera betra aðgengi að þeim fasteignum sem standa að göngugötunni-og gera þannig aðgengi allra auðveldari að búðunum.

Húseigandi getur einungis átt rétt á bótum frá sveitarfélaginu ef með skipulagi hefur verið tekin ákvörðun um að tiltekið svæði skuli nýtt til almenningsþarfa, s.s. undir götu eða veg, og slíkt leiðir til þess að fasteign verður ekki nýtt eins og eðlilegt er miðað við aðstæður, m.a. hagnýtingu eigna í næsta nágrenni, sem á ekki við hér. Telji fasteignaeigandi að skipulagsákvörðun valdi tjóni á gildum eignarheimildum, reiknast bætur skv. 51. gr. og 51.gr a) skipulagslaga með þeim skilyrðum sem taldar eru upp í þeim greinum.

Miðbæjarfélagið telur að borgin hafi ekki uppfyllt rannsóknarreglu stjórnarsýsluréttarins og telur að ekki að hafa verið nægjanlegt samráð við verslunareigendur á svæðinu- Reykjavíkurborg vísar því alfarið á bug að brotið sé á rannsóknarreglu stjórnarsýslulaga enda málsmeðferð við deiliskipulagð alfarið í samræmi við skipulagslög, skipulagsreglugerð og stjórnarsýslulög. Við gerð deiliskipulagsins var sett sú stefnumörkun að bæta aðgengi þeirra sem fara um svæðið. Umhverfis- og skipulagssvið hefur, í samráði við samgöngudeild, skoðað leiðir til að stýra betur nýtingu götunnar sbr. kemur fram varðandi samráð hér að framan. Vísað er á bug að brotið sé á rannsóknarreglu stjórnarsýslulaga og á gr. 5.3.2.5 skipulagsreglugerðar.

3) Umsögn Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu dags. 10. október 2019.

Ekki eru gerðar athugasemdir við skipulagið um merktar göngugötur en lögð áhersla á að tryggja skal greiðan neyðarakstur viðbragðsaðila s.s. lögreglu, sjúkra- og slökkviliðs inn á svæðið.

Svar: Eins og fram kemur í greinargerð á uppdrætti þá; ... “við hönnun göturýmisins skal það haft í huga að niðurröðun trjáa, ljósastólpa og götugagna hindri ekki gott flæði gangandi umferðar, **umferðar vegna neyðaraksturs** og aðfanga og stórra hópa sem fara um göturýmið t.d. í stórum hópögngum“.

4) Umsögn Skipulagsstofnunar dags. 21 nóvember 2019.

Skipulagsstofnun hefur yfirfarið gögnin og telur að þau lýsi skipulagsáformum og umhverfismati tillögunnar með fullnægjandi hætti.

Niðurstaða

Ekki eru lagðar til breytingar á auglýstri skipulagstillögu í samræmi við svör skipulagsfulltrúa við innkomnum athugasemdum. Hins vegar eru lagðar til breytingar í greinargerð á nokkrum stöðum og er uppdráttur uppfæður í samræmi og breytingardagsetning sett inn.

f.h umhverfis- og skipulagssviðs
skipulagsfulltrúa, /**Björn I. Edvardsson**